1. Hz. Muhammed'in Soyu ve Ailesi

Sevgili Peygamberimizin soyu İsmail Peygamber yoluyla Hz. İbrahim'e kadar uzanmaktadır. Hz. İsmail'den sonra gelen kabilelere İsmaililer veya Hz. İsmail'in torunlarından Adnan'ın adıyla anıldıkları için Adnaniler denilmiştir. Peygamberimiz Adnanilerin bir kolu olan Kureyş kabilesine mensuptur.

Peygamberimiz Mekke'de doğmuştur. Peygamberimizin babası Abdullah, Kureyş'in Haşimoğulları kolundan; annesi Âmine ise Kureyş'in Zühreoğulları kolundandır. Hz. Âmine'nin babası Vehb bin Münebbih Zühreoğullarının lideriydi. "***Allah, Hz. İbrahim'in oğullarından Hz. İsmail'i, İsmailoğullarından Kinaneoğullarını, Kinaneoğullarından Kureyş'i, Kureyş'den Haşimoğullarını, Haşimoğullarından da beni seçmiştir.***" [1] hadisi Peygamberimizin soyu hakkında bize bilgi vermektedir.

Peygamberimizin dedesi Abdülmuttalib, Kureyş kabilesinin lideriydi. Cömertliği, merhameti, iyi kalpliliği, adaletle muamele etmesiyle Mekkeliler ona büyük saygı gösteriyorlardı. Zira o, Mekke'ye kalıcı hizmetler yapmıştı. Hz. İsmail zamanında Cürhümlüler tarafından içi toprakla doldurularak kapatılan zemzem kuyusunu bulup Mekkelilerin hizmetine sunmuştu.[2] Ayrıca hacıların su ve yiyecek ihtiyacını da temin ediyordu.

Şefkat abidesi Sevgili Peygamberimizin babaannesinin adı Fatıma, anneannesinin adı da Berre idi. Babası Abdullah, Abdülmuttalib'in sekizinci çocuğuydu. Abdullah'tan başka Abdulmuttalib'in Haris, Zübeyir, Ebu Talib, Ebu Leheb, Kusem, Dırar, Mukavvim, Hacl, Hamza, Abbas isimli on bir oğlu vardı. Hz. Muhammed'in (s.a.v) peygamberliğinden önce amcaları Haris ve Zübeyr vefat etmişti. Peygamberimizin halaları ise Atike, Beyza, Erva, Berre, Safiye, Ümeyme idi.[3] Peygamberimizin dayısı yoktu. Sevgili Peygamberimiz hem annesiz hem de babasız kaldığı çocukluğundan itibaren amcaları halaları ve kuzenleriyle dolu bu sevgi yuvasında yaşadı. Acılarını, yalnızlığını bu büyük ailenin sevgisiyle gidermeye çalıştı.

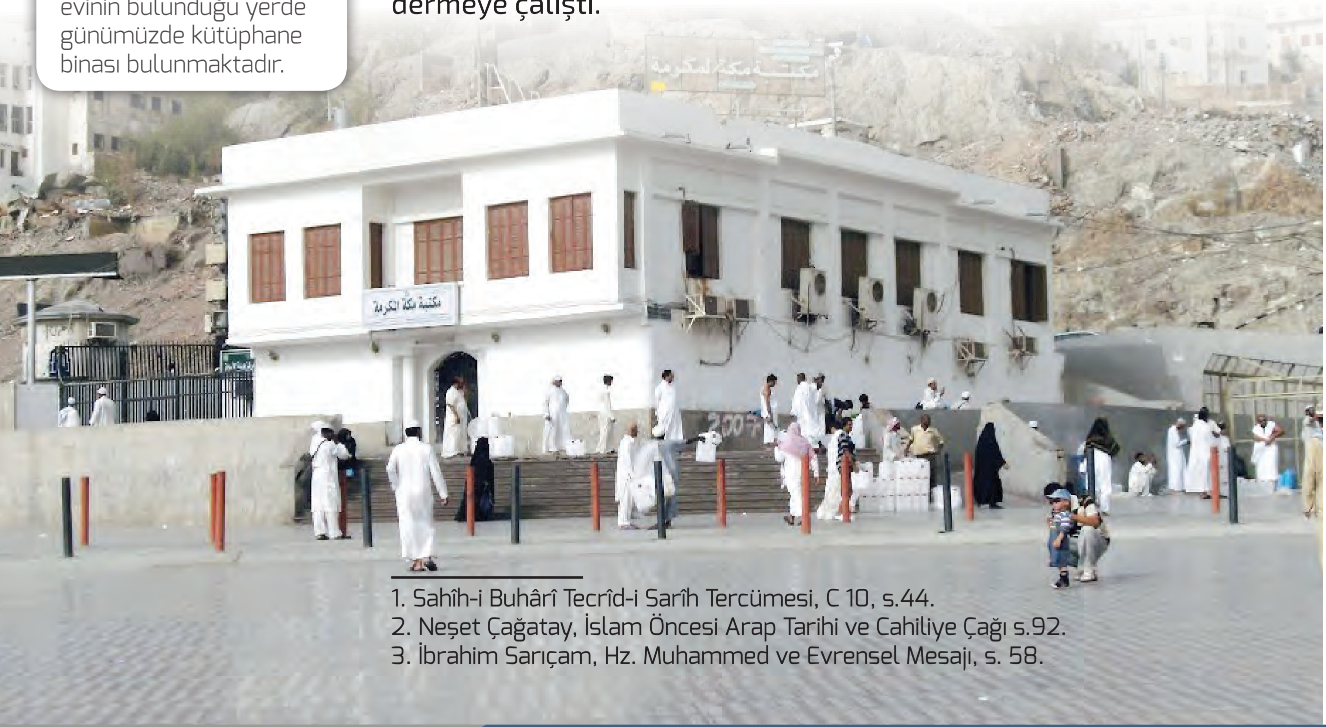

Peygamberimizin doğup büyüdüğü Mekke'deki evinin bulunduğu yerde günümüzde kütüphane binası bulunmaktadır.

1. Sahîh-i Buhârî Tecrîd-i Sarîh Tercümesi, C 10, s.44.
2. Neşet Çağatay, İslam Öncesi Arap Tarihi ve Cahiliye Çağı s.92.
3. İbrahim Sarıçam, Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s. 58.

Peygamberimizin babası Abdullah, Abdülmuttalibin oğulları içinde çok sevdiği ve değer verdiği gözdesiydi. Çünkü Abdullah, Abdulmuttalibin diğer çocuklarından huy ve tabiat olarak farklı olup, pek çok özelliğe sahipti. Herkesin sevdiği, onurlu ve güzel ahlaklı bir gençti Abdullah. Kardeşleri ile birlikte ticaretle ilgileniyordu. Ticareti dürüst yapıyor, kimseye haksızlık yapmıyordu.

PEYGAMBERİMİZİN SOYAĞACI

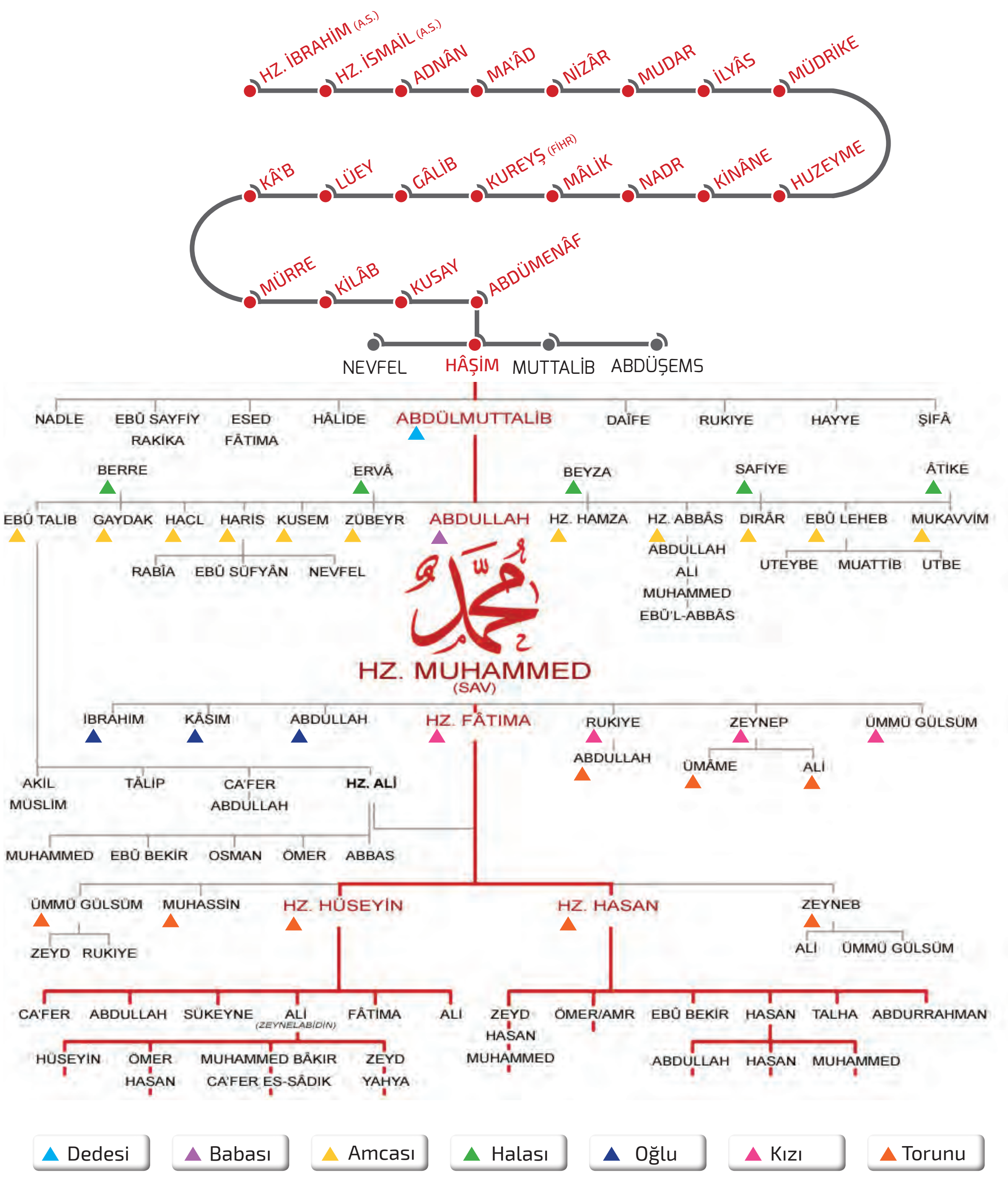

Abdülmuttalib'in uzun süre Haris'ten başka oğlu olmamıştı. Mekkeliler Abdülmuttalib'i başka oğlu olmadığı için ayıplıyorlardı. Abdülmuttalib eğer on tane erkek çocuğu olursa birisini kurban edeceğine dair adak adadı. On tane oğlu olunca da Kâbe'de kura çekerek onlardan birini kurban etmeye karar verdi. Abdülmuttalib'in kurasında en sevdiği oğlu Abdullah çıktı.

Mekke ileri gelenleri Abdülmuttalib'e gelip oğlunu kurban ederse çok kötü bir gelenek başlayacağını söylediler. Ondan deve koyarak kura çekmesini, kurada oğlu çıkarsa develerin sayısını onar onar artırmasını istediler. Abdülmuttalib, onların önerisine uyarak kura çekti. Kurada her defasında oğlu Abdullah çıkıyordu. Onuncu çekişte kura develere çıkınca oğlu Abdullah kurban edilmekten kurtuldu.[4] Abdülmuttalib de yüz deveyi keserek Mekkelilere büyük bir ziyafet verdi.

Abdullah büyüyüp evlilik çağına gelince Abdülmuttalib, oğlunu Zühreoğulları kabilesinin lideri Vehb'in kızı Âmine ile evlendirdi. Amine güzel ahlaklı, doğru sözlü zeki bir genç kızdı.

Kardeşleriyle birlikte ticaret kervanlarında çalışan Abdullah evlendikten birkaç ay sonra Şam tarafına bir ticaret yolculuğuna çıktı. Dönüşte akrabalarını ziyaret etmek için Medine'ye uğradı. Bu sırada hastalandı. Kervandaki arkadaşları onu Medine'de akrabalarının yanında bırakıp Mekke'ye döndüler. Durumdan haberdar olan Abdülmuttalib büyük oğlu Harisi Medine'ye gönderdi. Ne yazık ki Haris şehre ulaşmadan Abdullah vefat etti. Bu sırada Âmine ilk çocuklarına hamileydi. Doğacak çocuk, anne- babasının ilk ve tek çocuğu olacak ve babasını hiç göremeden büyüyecekti.

BİLGİ NOTU

Sevgili Peygamberimizin Medine'deki akrabaları dedesi Abdülmuttalib'in annesi ve dayılarıydı. Büyük dedesi Abdülmuttalib'in babası Haşim bin Abdimenaf kervan yolculuklarının birinde Suriye tarafına giderken Yesrib'e uğramıştı. Burada bir süre kalmış ve alışveriş yapmıştı. Haşim bu sırada Yesrib'li Neccaroğulları kabilesinden Amr oğlu Zeydin kızı Selma ile evlendi. Bu evlilikten Şeybe adında bir oğlu oldu. Şeybe sekiz yaşına kadar annesinin yanında Yesrib'te kaldı. Haşim bir ticaret kervanıyla Gazze'de bulunduğu bir esnada hastalanıp vefat etti. Buraya defnedildi. Haşim'in vefatı üzerine amcası Muttalib Medine'ye gelip Şeybenin annesi Selma binti Amr'dan izin alarak Şeybe'yi Mekke'ye götürdü.

Muttalib devesinin terkisinde yeğeni Şeybe ile Mekke sokaklarına girerken ona, "Bu çocuk kim?" diye sordular. Muttalib ise ona "Kölemdir." dedi. O günden sonra Şeybe bin Haşim "Abdülmuttalib" (Muttalib'in kölesi)" diye anılmaya başlandı.

(İbrahim Sarıçam, Hz. Muhammed ve Evrensel Mesajı, s.57)

---

4. Bekir Topaloğlu "Abdullah" Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, s.75.